

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000712

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голя Галина Миколаївна

2. Halyna Holia

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 09-04-2025

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02126107

Місцезнаходження: проспект Волі, 36, Луцьк, Луцький р-н., 43010, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7819

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.33.07, 14.01.45, 14.09.93

Тема дисертації:

1. Професійно-педагогічна підготовка учителів у Луцькому педагогічному училищі (1939–2003)
2. Professional and Pedagogical Training of Teachers at Lutsk Pedagogical College (1939–2003)

Реферат:

1. У дисертації здійснено цілісний аналіз професійно-педагогічної підготовки учителів у Луцькому педагогічному училищі (1939–2003) задля репрезентативного його представлення в сучасному історико-педагогічному дискурсі. Наукові праці з проблеми розглянуто у межах двох періодів (за О. Сухомлинською): I період (1939–1991) – радянський період становлення «української педагогіки як складової «російсько-радянської» культури», II період (90–ті роки ХХ ст. – до наших днів) – «розвиток педагогіки і школи в Українській державі», створення національної системи освіти. Освітня політика на Волині проаналізована у контексті суспільно-політичних змін як діяльність держави щодо забезпечення функціонування та розвитку системи освіти досліджуваного періоду в трьох її сенсах: як соціальний Виокремлено організаційно-педагогічні особливості діяльності Луцького педагогічного училища, починаючи з грудня 1939 року і завершуючи липнем 2003 року, коли заклад був реорганізований в Луцький педагогічний коледж. Систематизовано інформацію про стан навчальних приміщень, гуртожитку, бібліотеки, підсобного господарства. Проаналізовано стан забезпечення освітнього процесу необхідними засобами навчання,

обладнанням кабінетів, збільшенням кількості літератури в бібліотеці Луцького педагогічного училища. Схарактеризовано тексти основних статутів училища (1945, 1962, 1998), доведено, що змістове наповнення, загальні положення статутів училища визначали специфіку організації його діяльності відповідно до державної освітньої політики, нормативних документів й освітньо-виховного дискурсу. Вивчено й проаналізовано кадрове забезпечення підготовки учителів у Луцькому педагогічному училищі. З'ясовано, що в забезпеченні професійно-педагогічної підготовки вчительських кадрів особливо важливу роль відігравали педагогічна рада, методична служба, діяльність яких схарактеризовано на основі аналізу щорічних звітів Луцького педагогічного училища. Розкрито специфіку професійно-педагогічної підготовки вчителів у Луцькому педагогічному училищі (навчальна робота, виховна робота, педагогічна практика). Навчальну роботу, змістове наповнення навчальних дисциплін схарактеризовано у контексті освітньої політики, яка формувалася відповідно до соціального замовлення держави. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому уперше: - здійснено цілісний аналіз професійно-педагогічної підготовки вчителів у Луцькому педагогічному училищі; - схарактеризовано історіографію та джерельну базу дослідження; - проаналізовано освітню політику на Волині досліджуваного періоду; - виокремлено організаційно-педагогічні особливості діяльності Луцького педагогічного училища; - схарактеризовано навчально-матеріальну базу, методичне й кадрове забезпечення освітнього процесу Луцького педагогічного училища; - розкрито специфіку професійно-педагогічної підготовки вчителів у Луцькому педагогічному училищі (навчальна робота, виховна робота, педагогічна практика). Подальшого розвитку набули дослідження проблеми змісту навчальних планів, навчальних дисциплін, висвітлення змін в організації різних видів педагогічної практики. Уточнено динаміку кількісних та якісних змін у складі контингенту студентів та викладачів Луцького педагогічного училища. До наукового обігу введено невідомі й маловідомі джерела які зберігаються в державних архівах України, Волині, в архіві коледжу, що розширило джерельну базу й уможливило об'єктивне висвітлення особливостей професійно-педагогічної підготовки учителів у Луцькому педагогічному училищі у визначених хронологічних межах. Практичне значення результатів здійсненого дослідження полягає в тому, що ґрунтовний аналіз професійно-педагогічної підготовки учителів у Луцькому педагогічному училищі сприяє збагаченню сучасного історико-педагогічного знання. Матеріали дослідження можуть бути підґрунтям для подальших історико-педагогічних досліджень, використовуватися під час вивчення майбутніми учителями курсу педагогіки, історії педагогіки, теорії та методики виховання, педагогічного краєзнавства, а також при написанні кваліфікаційних робіт з педагогіки, в процесі підвищення кваліфікації учителів у системі післядипломної педагогічної освіти. Результати здійсненого дослідження можуть використовуватися для розширення тематики наукових дослідницьких проєктів у діяльності гуртків, семінарів і студій. Фактичний матеріал дисертації може бути використаний при укладанні біобібліографічних покажчиків з проблем освіти. Виконане дослідження не вичерпує усіх аспектів досліджуваної проблеми. Зважаючи на важливість підготовки вчительських кадрів і доцільність вивчення регіональної історії розвитку цієї підготовки, перспективними напрямками наукової роботи є вивчення досвіду організації педагогічних практик в училищі, а також визначення можливості екстраполяції актуальних ідей підготовки майбутніх учителів в Луцькому педагогічному училищі у сучасну педагогічну науку і практику.

2. The dissertation provides a complex analysis of the professional and pedagogical training of teachers at the Lutsk Pedagogical College (1939-2003) in order to present it in a representative way in the modern historical and pedagogical discourse. The study of the activities of the Lutsk Pedagogical College is also important for reforming the education system because this educational institution was the center of the formation of the intellectual potential of Volyn. The scientific papers on this issue are divided into two periods (according to O. Sukhomlynska): Period I (1939-1991) – the Soviet period of the formation of «Ukrainian pedagogy as part of the 'Russian-Soviet' culture», and Period II (the 1990s to the present) – the «development of pedagogy and schooling in the Ukrainian state», the creation of the national education system. Educational policy in Volhynia is analyzed in the context of socio-political changes as the state's activity in ensuring the functioning and development of the education system during the studied period in three of its meanings: as a social institution, as an education system, and as educational practice. The staffing of teacher training in Lutsk Pedagogical College is studied and analyzed. It is

found that in providing professional and pedagogical training of teachers, a particularly important role was played by the pedagogical council and the methodological service, whose activities are characterized on the basis of the analysis of the annual reports of the Lutsk Pedagogical College. The specifics of professional-pedagogical teacher training in Lutsk Pedagogical College (teaching work, educational work, pedagogical practice) are revealed. Teaching work, the content of educational disciplines, is characterized in the context of the educational policy that formed in accordance with the state's social demands. The scientific novelty of the study is that it is for the first time: - a holistic analysis of the professional and pedagogical training of teachers in Lutsk Pedagogical College was carried out; - the historiography and source base of the study are characterized; - the educational policy in Volyn during the studied period is analyzed; - the organizational and pedagogical features of the activity and the main stages of functioning of the Lutsk Pedagogical College are highlighted; - the educational and material base, methodological and personnel support of the educational process of the Lutsk Pedagogical College are characterized; - the specifics of professional and pedagogical training of teachers in Lutsk Pedagogical College (academic work, educational work, pedagogical practice) are revealed. The research on the content of curricula, academic disciplines, and coverage of changes in the organization of various types of pedagogical practice was further developed. The dynamics of quantitative and qualitative changes in the composition of the contingent of students and teachers of Lutsk Pedagogical College was clarified. Unknown and little-known documents and materials stored in the state archives of Ukraine, Volyn, and the college archive were introduced into scientific circulation, which expanded the source base and made it possible to objectively cover the peculiarities of professional and pedagogical training of teachers in Lutsk Pedagogical College within certain chronological limits. The practical significance of the results of the study is that a thorough analysis of the professional and pedagogical training of teachers at Lutsk Pedagogical College contributes to the enrichment of modern historical and pedagogical knowledge. The materials of the study can be the basis for further historical and pedagogical research, used by future teachers in the study of pedagogy, history of pedagogy, theory and methods of education, pedagogical local history, as well as in writing qualification papers on pedagogy and in the process of teacher training in the system of postgraduate pedagogical education. The results of the study can be used to expand the topics of scientific research projects in the activities of clubs, seminars, and studios. The factual material of the dissertation can be used to compile bibliographic indexes on educational issues. The research does not exhaust all aspects of the problem under study. Given the importance of teacher training and the expediency of studying the regional history of the development of this training, promising areas of research are the study of the experience of organizing pedagogical practices at the school, as well as determining the possibility of extrapolating current ideas of training future teachers at the Lutsk Pedagogical School into modern pedagogical science and practice.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бортнюк Т. Ю., Голя Г. М. Фінансова грамотність здобувачів освіти: теоретичні аспекти. Педагогічні науки: теорія та практика. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика». 2021. № 3 (39), С. 135–142.
- Голя Г. М. Вітчизняна історіографія проблеми учительських кадрів церковнопарафіяльних шкіл. Академічні студії. Серія «Педагогіка». Видавничий дім «Гельветика». 2021. Вип.4. С. 106–113.
- Галан О. М., Голя Г. М. Історія Луцького педагогічного коледжу як джерело педагогічного краєзнавства. Академічні студії. Серія «Педагогіка». Видавничий дім «Гельветика», 2022. № 4. С. 65–74.

- Голя Г. М. Досвід Луцького педагогічного училища у підготовці вчителів Волині (1944-1952). Інноватика у вихованні. Рівне: РДГУ, 2023. №17. С. 341-348.
- Голя Г. Організація педагогічної практики в Луцькому педагогічному училищі (40-70-ті рр. XX ст.) Педагогічна наука і освіта XX століття. Рівне: РДГУ, 2024 № 3. С. 246-255
- Голя Г., Хомярчук А. Формування національно-патріотичних цінностей у майбутніх учителів крізь призму історико-мистецької спадщини. Молодь і ринок. №10 (230) жовтень 2024. С. 149-155

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100075

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бричок Світлана Борисівна
2. Svitlana B. Brychok

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8508-8395

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біда Олена Анатоліївна
2. Olena A. Bida

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-4121-9665

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Код за ЄДРПОУ: 22112656

Місцезнаходження: площа Кошута, буд. 6, Берегове, Берегівський р-н., 90202, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білавич Галина Василівна

2. Halyna V. Bilavych

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1555-0932

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сорочинська Тетяна Адамівна

2. Tetyana A. Sorochinska

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0912-8663

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доброчинська Валентина Анатоліївна

2. Valentyna A. Dobrochynska

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6625-5108

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пустовіт Григорій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пустовіт Григорій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гудовсек Оксана Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна